

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvartum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput I. Ex Concilio (a) Arelatensi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74533](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74533)

TITULUS III.

De Clandestina Desponsatione.

CAPUT I.

Ex Concilio (a) Arelatensi.

SI quis clam desponsaverit aliquam, & mulier, vel vir negat hujusmodi desponsationem, viro incumbit probatio.

NOTÆ.

1. (a) **A**relatensi.] In prima collectione, sub hoc titul. cap. 2. legitur *Agathensi*, in cujus notis Ant. Augustinus testatur se canonem hunc non reperiisse in ullo ex Conciliis Arelatens. seu Agathens.

& mulier negat hujusmodi desponsationem, viro incumbit probatio. Tancredo subscribit Antonius Augustin. in notis ad 1. collect. cti in omnibus libris extare hujusmodi verba affirmet; quos etiam sequuntur Cujac. & Panorm. in present. Genedus ad Decretal. collect. 58. Ego agnosco difficilem esse presentem canonem, nec congruam accipere posse explicationem, nisi dicamus, speciali ratione procedere; quia clam contractio matrimonio, sive mulier, sive vir neget, semper pro muliere stat juris præsumptio, sive neget matrimonium contractum esse, sive affirmet quod celebratum fuit; nec enim credibile est, quod si matrimonium contractum fuisset; hoc mulier negaret; aut etiam contractum esse dixisset, quod reverà contractum non est: ideo quia ejus magis interest verum affirmare in hac parte, quam viri, qui facilius potest invenire alias nuptias; stante ergo pro muliere juris præsumptione, quod matrimonium contractum est, sive ipsa affirmet, sive neget esse contractum, illud necessariò sequitur, quod viro tantum incumbat probatio, l. Quintus, ff. de donat. inter, l. etiam, ff. eod. titul. ut in hoc textu affirmatur, quia sive actrix sit, sive rea, ex juris præsumptione semper habet fundatam intentionem, donec maritus contrarium probet: aliquando tamen mulier in suæ intentionis probationem testes producit, ut in cap. 1. de ordm. cognit. & aliis.

COMMENTARIUM.

2. **C**um certum sit utriusque juris principium, Cassiframanti, non verò neganti incumbere onus probationis, l. 4. l. qui accusare, C. de edend. l. 2. C. de probat. cap. ultimo, 6 q. 5. cap. 2. de causa possess. & propriet. cap. unic. ut eccles. benef. l. fin. C. de rei vind. ideoque qui voluntatem mutatam dicit, hoc probare debeat, l. cum qui 22. ff. de probat. debitor, qui solutam pecuniam affirmat, probationem præstare debet, l. 1. & ultim. C. eod. variis ampliationibus & exceptionibus illustrant Vultejus de judiciis lib. 3. cap. 7. num. 56. Covarr. lib. 1. variar. cap. 1. num. 8. Sesse tom. 2. decis. 217. Gibalinus tom. 2. de negot. l. 6. cap. 3. artic. 8. difficilis est præsens canon dum in eo docetur, semper incumbere onus probandi viro; sive affirmet, sive neget matrimonium clandestinum celebratum fuisse. Tancredus existimat delenda esse ab hoc textu illa verba, vel vir; & legendum esse, Si quis clam desponsaverit aliquam,

CAPUT II.

(a) Belbacensi Episcopo.

Quod nobis ex parte tua significatum est, utrum in clandestinis matrimoniis dispensare debeamus, non videmus quæ dispensatio super his sit adhibenda. Si enim matrimonia ita occultè contrahuntur, quod exinde legitimi testes non appareant, ii, qui ea contrahunt, ab Ecclesia non sunt aliquatenus compellendi. Verumtamen ea, quæ sic contrahuntur, si personæ contrahentium voluerint publicare, nisi rationabilis, & legitima causa præpediat, ab Ecclesia (b) recipienda sunt, & comprobanda, tanquam à principio in conspectu Ecclesiæ contraherentur: si qui autem de clandestino matrimonio postmodum ab Ecclesia comprobato, & rato habito generati fuerint, eos legitimos judices filios, & hæredes.

NOTÆ.